

ธีรเดช เกลียวกลม 2554: การประเมินคุณภาพเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลือง 8 สายพันธุ์/พันธุ์
ปริญญาวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต (พืชไร่) สาขาพืชไร่ ภาควิชาพืชไร่ วิทยาลัยการศึกษาศาสตร์
วิทยานิพนธ์หลัก: รองศาสตราจารย์วันชัย จันทร์ประเสริฐ, Ph.D. 89 หน้า

คุณภาพของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองเป็นลักษณะสำคัญที่ควรผ่านการตรวจสอบก่อนการขึ้น
ทะเบียนพันธุ์และส่งเสริมให้เกษตรกรปลูก เนื่องจากถั่วเหลืองเป็นพืชที่เมล็ดพันธุ์เสื่อมคุณภาพ
อย่างรวดเร็วในสภาพแวดล้อมที่มีความชื้นสัมพัทธ์และอุณหภูมิสูง วัตถุประสงค์ของการทดลองนี้
เพื่อประเมินความงอก ความแข็งแรง ความสามารถในการเก็บรักษา และความต้านทานต่อสภาพไม่
เหมาะสมในระหว่างการพัฒนาและการสุกแก่ของเมล็ดพันธุ์ถั่วเหลืองสายพันธุ์ดีเด่นของโครงการ
ปรับปรุงพันธุ์ถั่วเหลืองของมหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์ 6 สายพันธุ์ ได้แก่ KUSL3802-1,
KUSL3802-4, KUSL3802-6, NS1 1-12, ST2 43-1 และ KUSL20004 เปรียบเทียบกับพันธุ์ส่งเสริม
2 พันธุ์คือ สจ.5 และ เชียงใหม่ 60 จากการศึกษาการเสื่อมคุณภาพในแปลงปลูกและความต้านทาน
ต่อสภาพแวดล้อมที่แปรปรวนในแปลงปลูก (field weathering) ใน 2 ฤดูปลูกคือปลาย
ฤดูฝน (ส.ค. -พ.ย. 2551) และฤดูแล้ง (ม.ค.-พ.ค. 2552) ของปีเพาะปลูก 2551 พบว่าสายพันธุ์ที่มี
ความต้านทานต่อสภาพฟ้าอากาศที่แปรปรวนอยู่ในเกณฑ์ดีคือ KUSL3802-1 และ KUSL3802-6
ส่วนสายพันธุ์ที่อ่อนแอหรือไวต่อสภาพฟ้าอากาศที่แปรปรวน ได้แก่ KUSL20004, NS1 1-12,
ST2 34-1 และ KUSL3802-4

ผลการประเมินความสามารถในการเก็บรักษา พบว่า สายพันธุ์ KUSL3802-1, KUSL3802-6
และ NS1 1-12 ให้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพสูง เมื่อเปรียบเทียบกับพันธุ์ สจ.5 ขณะที่สายพันธุ์
ST2 34-1, KUSL3802-4 และ KUSL20004 ให้เมล็ดพันธุ์ที่มีคุณภาพในระดับที่ใกล้เคียงกับพันธุ์
เชียงใหม่ 60 ส่วนลักษณะทางกายภาพของเมล็ดพบว่ามีความแตกต่างกันระหว่างฤดูปลูกและ
ขนาดเมล็ดมีความสัมพันธ์ในทางลบกับความสามารถในการเก็บรักษาของเมล็ดพันธุ์ที่ในปลูก
ฤดูแล้ง อย่างไรก็ตามการศึกษานี้ สายพันธุ์ KUSL3802-6 และ NS1 1-12 มีความสามารถในการ
เก็บรักษาค่อนข้างสูงแม้ว่าจะมีขนาดเมล็ดค่อนข้างใหญ่ก็ตาม

ลายมือชื่อนิติ

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์หลัก